

leadja a könyvtárosnak. Mi kivesszük a könyvkártyát, megszámloljuk és az olvasó tasakjába tesszük. De hogy az olvasónak legyen mégis valami támpontja arról, hogy hány könyvet is vitt magával, az olvasójegyre — a lejáratot jelző határidő mellé — számmal odairjuk az elvitt könyvek darabszámát. Amikor vége a kölcsönzési időnek, s megcsináljuk a statisztikát, akkor az aláírás nélkül kölcsönzött, tasakokban levő könyvkártyákra ráírjuk az olvasó számát, hogy bármikor meg tudjuk állapítani, ki olvasta a könyvet.

Természetesen az aláírás nélküli kölcsönzés egyik előfeltétele a könyvtáros pontos munkája. Egyetlen tévedés, egyszeri könyvkártya-csere — miáltal más könyvet kérünk az olvasótól, mint amit elvitt — örökre megingatja a bizalmat a könyvtáros iránt.

Rövid ideje kölcsönzünk ennek a kis csoportnak aláírás nélkül, de annyit már megállapítottunk, hogy rendkívül meggyorsítja a kölcsönzést, azonkívül mintha sokkal nagyobb lenne a felelősségérzet is az olvasóban, amióta nem ír alá.

Dr. Balassy Jánosné
Kohó- és Gépipari Minisztérium

Mégegyszer a „Fiúk, lányok“ bírálatáról

Vargha Balázs a „Könyvbírálat, tanulással” című írásában azzal tisztel meg, hogy — mint írja — a „szakma” védelmében szólok. Én azonban a könyvet tartottam rossznak. És mert ismételt jelenségről van szó (lásd Djacenko-könyv), helyes, ha a Könyvtárudományi és Módszertani Központ több figyelmet tanúsít az ajánlásoknál.

A könyvismertetést különben valóban védelmi céllal írtam. De nem a „szakmát”, a pedagógiát, s a pedagógusokat védtem, hanem — akiknek a könyv íródott —, az ifjúságot. Állítom: ma nincs olyan iskola, s különösképpen gyermekotthon a mi egünk alatt — amilyent a szerző szerepeltet. És mert a könyv a valóságot — jelenünk valóságát — hamisítja meg, a levegője torz, azért rossz. És ezen nem segít semmilyen szerecsenmosdatás. Az sem, hogy a szerzőnek Dickens a példaképe. Dickenst sokra tartjuk, de jobb lenne, ha a szerző példáulért Makarencóhoz járna.

A könyv értékeit különben magam sem tagadtam Elismertem a jó témaválasztást, a szerző fejlődéslelektani ismereteit stb. Hogy az idevonatkozó jelzéseket miért nem fejtettem ki? Ha annyi hely állt volna rendelkezésemre, mint a hozzászólásnak: megtettem volna. A szűk 2 flekk terjedelem azonban csupán a summázat indokolását engedélyezte: „A könyv rossz, ifjúsági olvasmányul nem alkalmas.” Végül is úgy vélem, Smahelova (aki, ha könyvét felnőtteknek írja, bizvást másképp szólok róla) könnyebben kibírja A Könyvtáros „kritikai bunkósbotját”, mint a papírban szegény magyar könyvkiadás több tonnányi papír elfecsérlését, s a jó művekben annyira szűkölködő ifjúsági irodalom egy rossz regényét.

Fonay Tibor

„Mi az igazság?”

Akik a Sajtófigyelő könyvtári tárgyú sajtókivágatait figyelemmel kísérik, örömmel veszik tudomásul, hogy az országos és vidéki lapok egyre többet foglalkoznak a könyvtárakkal. Öröndetes jelenség ez. A cikkek felhívják az olvasók figyelmét a könyvtárak fejlesztésére, használatára, és segítenek kialakítani az annyira szükséges könyvtári közvéleményt. A könyvtárosok hálásak ezekért a cikkekért, amelyekben közös a könyvtárak iránt tanúsított jóérzés. Éppen ezért szokatlanul és furcsán hat, ha merőben más szándékú írás lát közöttük napvilágot.

A veszprémi *Napló* 1961. december 30-i számában megjelent egy terjedelmét tekintve cikknek, tartalmát tekintve glosszának nevezhető írásmű „Mi az igazság?” címmel, amely egyúttal önmagának szatírája is. A műfajilag ilyen sokszínű írásműből többszöri és hosszas tanulmányozás után is csak a szerző rosszindulatát sikerült kiszűrni. Ennél többre azok a könyvtárosok nem jutottak, akik ösztönzésekre a cikket és a „Keszthelyi Könyvtáros Híradó” inkrimínált 1961. évi 2. számát is átolvásták, pedig — a Könyvtárudományi és Módszertani Központban dolgozván — hivatalból is igen jól ismerik a Veszprém megyei könyvtárak munkáját.

A cikk tartalmát nem szükséges, de zavarossága miatt nem is lehet ismertetni. Mindössze annyi hámozható ki belőle, hogy igyekszik éket verni a Veszprémi Megyei Könyvtár és a járási könyvtárak közé, ezt a szándékát azonban „elvi” állásponttal és sok körülírással álcázza. A válaszlásra sem az készlet, mintha a cikk elérte volna kiszámított célját. Mert a megyei könyvtár és a járási könyvtárak jó viszonya nem bomlott meg. Az érdekeltek legyintettek, és folytatták a munkát. A könyvtárosnak azonban nem csak joga, kötelessége is megvédeni a könyvtárosokat, ha azo-